

Bruggenbouwer

Partnerschap als leerlandschap

Een brede blik op de rollen van opleiders bij Samen Opleiden

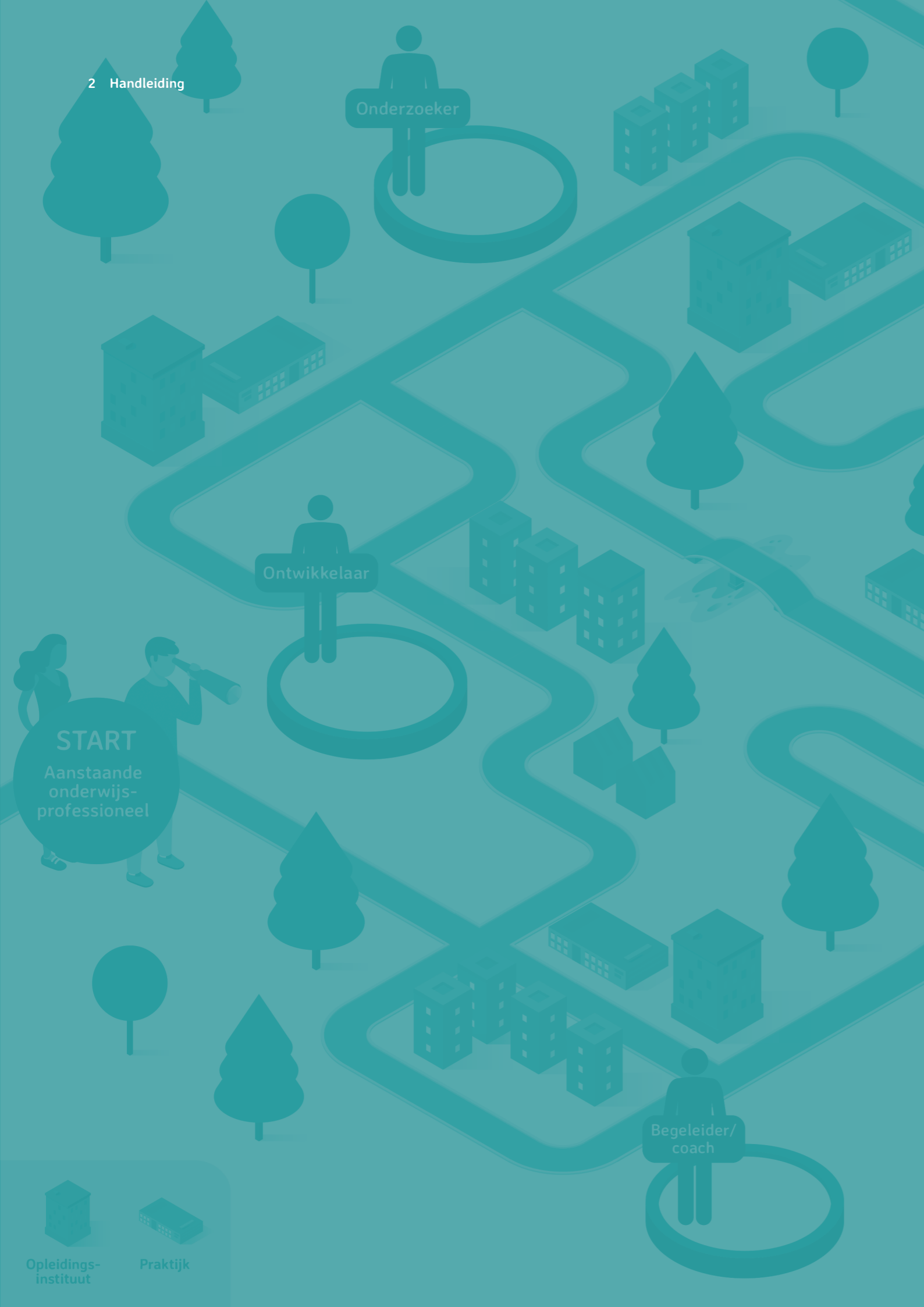
Leraar van leraren

“I will never again take for granted the skills, expertise and knowledge required to be a teacher educator.”

(Ritter, 2007, p. 107)

Deze handleiding van het spel 'Partnerschap als leerlandschap | Een brede blik op de rollen van opleiders bij Samen Opleiden' beschrijft uitgangspunten en doelstellingen, het spel en het spelverloop, het theoretisch kader en een aantal voorbeelden van de rollen.

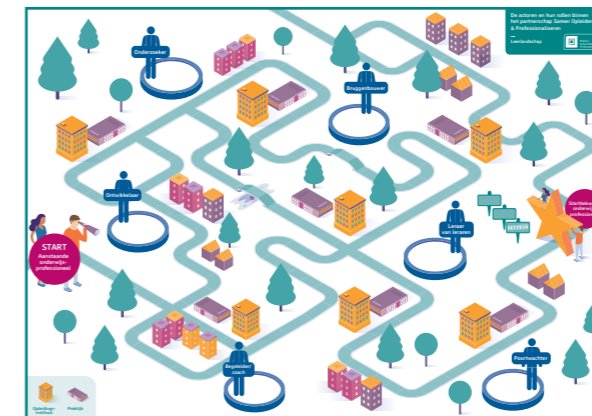

Inleiding	5
Verklarende woordenlijst	6
Materialen	7
Vorbereiding	8
Spelverloop	9
Theoretisch kader	10
Bronvermelding	11
Bijlage 1 Praktijkvoorbeelden per actor	12
Bijlage 2 Rollen van lerarenopleiders	13

Inleiding

Dit spel ondersteunt partnerschappen Samen Opleiden & Professionaliseren (SO&P) in alle sectoren bij het evalueren en optimaliseren van de inzet, samenwerking en afstemming tussen de werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutsopleider in het leerlandschap van Samen Opleiden & Professionaliseren.

De werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutsopleider (in deze handleiding 'actoren' genoemd) hebben een kerntaak in het Samen Opleiden van leraren. De kernactiviteiten van de opleiders kunnen echter veranderen. Als het Samen Opleiden binnen een partnerschap zich verder ontwikkelt, vereist dit meer taakdifferentiatie en meer specifieke rollen van de lerarenopleiders. Het is belangrijk dat de verschillende actoren in diverse brede leergemeenschappen optimaal samenwerken om gezamenlijk meerwaarde te bewerkstelligen.

In het spel is het bord als een leerlandschap van het partnerschap afgebeeld. Daarin komen de volgende onderdelen bij elkaar:

- Verschillende mogelijke leerroutes;
- Wettelijke kaders;
- De zes verschillende rollen van de lerarenopleiders;
- Verschillende leeromgevingen;
- Diverse aanstaande onderwijsprofessionals.

Door het spel te spelen wordt inzichtelijk hoe de drie actoren samenwerken, ten bate van het leren van (aanstaande) onderwijsprofessionals. Deze drie actoren vormen de spil in het Samen Opleiden en bepalen in sterke mate de kwaliteit van Samen Opleiden. In het spel zijn de verschillende taken

van de actoren verdeeld aan de hand van de theorie van 'de zes rollen van de lerarenopleider' (Lunenberg, Dengerink, & Korthagen, 2013). In elk partnerschap worden deze zes rollen herkend. Onderdelen ervan zijn terug te vinden in profielbeschrijvingen van de drie actoren. Het gaat om de volgende zes rollen:

1. Leraar van leraren
2. Begeleider in de praktijk
3. Poortwachter
4. Bruggenbouwer/Boundary crosser
5. Ontwikkelaar
6. Onderzoeker

Door middel van het spel verken je als partnerschap voor de drie actoren de invulling, onderlinge samenhang en gezamenlijke meerwaarde van de bovenstaande zes rollen. Elke rol brengt eigen verantwoordelijkheden met zich mee. Partnerschappen maken in samenspraak keuzes over de invulling van de rollen (Snoek, Kools & Walraven, 2020). Deze invulling wordt beïnvloed door regelgeving, de begeleidings- en opleidingsinfrastructuur, de opvattingen en de belangen van de individuele deelnemers van het partnerschap, de doelen van het partnerschap en regionale en landelijke stakeholders.

In het spel wordt het partnerschap uitgedaagd om stil te staan bij de vraag hoe de actoren en de invulling van de rollen meebewegen met de doelen en de ambities van het partnerschap. Tijdens het spel wordt voor iedere actor (werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutsopleider) onderzocht in hoeverre de verschillende rollen van toepassing zijn in het functioneren.

Op basis van de opbrengst van het spel kan het partnerschap bepalen welke acties uitgezet kunnen worden. Zo kunnen bijvoorbeeld de bestaande profielen worden geactualiseerd en versterkt in relatie tot de doelen en de ambities van het partnerschap.

Verklarende woordenlijst

Lerarenopleider: iemand die werkzaam is bij een school of opleidingsinstituut en een rol heeft in het opleiden van leraren (als schoolopleider, instituutopleider of werkplekbegeleider). In deze handleiding spreken we van 'actor'.

Schoolopleider: deze lerarenopleider is in dienst van een schoolbestuur en werkt met (een groep) studenten.
Instituutopleider: deze lerarenopleider werkt bij een opleidingsinstituut en begeleidt (groepen) studenten in de school en op het opleidingsinstituut.

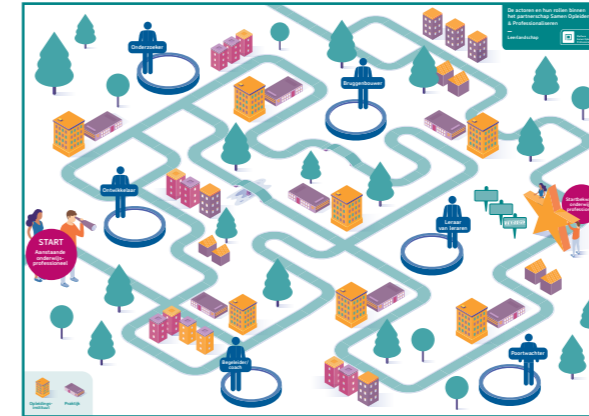
Werkplekbegeleider: is leraar op een school die aanstaande collega's (in de groepen) begeleidt. Ook wel vakcoach of mentor genoemd.

Rol: iedere lerarenopleider vervult op basis van het gebruikte theoretisch kader verschillende rollen.

Profiel: hierin worden de taken van de actoren beschreven.

Materialen

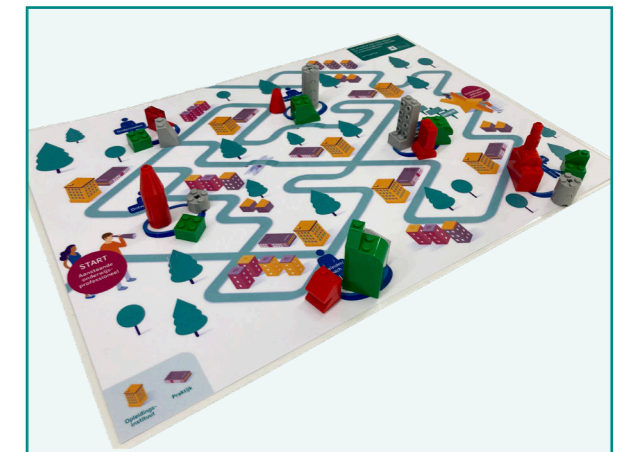
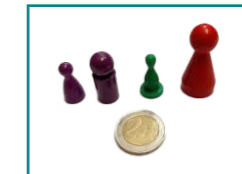
- Print: [Spelbord](#) (op A4 en A3). Lamineer desgewenst het spelbord.

- Print: 6 kaarten waarop de zes rollen zijn beschreven. Zie bijlage 2.

- Pionnen, lego of andere materialen die de actoren representeren. Kies materiaal waarmee je verschillen (bijvoorbeeld in functieomvang of betrokkenheid) kunt weergeven.
- Per actor zijn 18 pionnen nodig, onderverdeeld in 6 groot, 6 middel en 6 klein, zodat bij iedere rol kan worden gekozen welk formaat pion passend is bij de betreffende actor. Kies voor iedere actor een eigen kleur. Zorg voor reservemateriaal: het komt voor dat andere actoren een plek op het speelveld dienen te krijgen, denk aan teamleiders, schoolleiders, etc.

Vorbereiding

Stap 1

Bepaal met welk doel of in relatie tot welke ontwikkeling of ambitie van het partnerschap het spel gespeeld gaat worden. Het doel is richtinggevend voor de gesprekken die aan de speeltafel worden gevoerd. Op basis van het doel wordt bepaald welke betrokkenen aansluiten. Bepaal of het spel gespeeld wordt vanuit de huidige situatie of de gewenste situatie. Het spel kan in alle lagen van het partnerschap worden ingezet. Een andere optie is om het gesprek met vertegenwoordigers van verschillende partnerschappen te spelen.

Vier voorbeelden van doelen

1. Dialoog stimuleren over de actoren binnen het partnerschap en de kwaliteit borgen: hoe zorgen we ervoor dat de actoren elkaar optimaal aanvullen en versterken als het gaat om het leren van de aanstaande onderwijsprofessional?
2. In algemene zin zicht krijgen op de inzet van en de samenwerking tussen de actoren in relatie tot de diversiteit van (aanstaande) onderwijsprofessionals. Zicht krijgen op manieren om de inzet en samenwerking te versterken en zo nodig de profielen aan te passen.
3. Inzicht krijgen in de rollen van de actoren schoolopleider, werkplekbegeleider en instituutopleider en hun onderlinge samenhang:
  - op basis van wetenschappelijk theorie;
  - in relatie tot de visie en het beroepsbeeld van het partnerschap;
  - in relatie tot de strategische doelstellingen en de context van het partnerschap in de regio.
4. Zicht krijgen op de inzet van en de samenwerking tussen de actoren in relatie tot de doelstelling, ontwikkeling of ambitie van het partnerschap. Zicht krijgen op manieren om dit te versterken. Op basis van deze inzichten bepalen of er actie moet worden ondernomen.

Stap 2

Bepaal welke actoren aanwezig zijn en hoeveel deelnemers het spel spelen. Stel vast of er in homogene of heterogene groepen gewerkt wordt.

In relatie tot het doel van het spel wordt nagedacht over de vraag wie het spel spelen. Het spel kan worden gespeeld met homogene groepen (bijvoorbeeld werkplekbegeleiders) of met gemixte groepen van werkplekbegeleiders, schoolopleiders en instituutopleiders (en eventueel andere actoren, zoals schoolleiders, programmaleiders, bestuurders, etc.).

Stap 3

Bepaal op basis van het aantal deelnemers op hoeveel speelborden gespeeld gaat worden. 8 à 10 deelnemers per speelbord zorgt voor optimale betrokkenheid van alle spelers.

Let op: als er meerdere groepen zijn en er dus een aantal speelborden worden gebruikt, zijn er ook meer rolbeschrijvingen en pionnen nodig.

Stap 4

Kies een of meer spelvaarders. De spelvaarder bewaakt het proces en stelt verdiepende vragen in relatie tot het gestelde doel. Een van de spelvaarders geeft een algemene toelichting op het spel. Vervolgens legt de spelvaarder aan de tafel(s) uit op welke manier het spel gespeeld gaat worden.

Stap 5

Neem minimaal 1,5 uur de tijd voor het spel en maak een tijdsindeling:

- Uitleg door spelvaarder.
- Lezen van de rollen (zie bijlage) en plaatsen van de pionnen door de deelnemers.
- Herijken en opnieuw plaatsen van de pionnen door de deelnemers.
- Terugkoppeling onder leiding van spelvaarder.
- Conclusie en opbrengst onder leiding van spelvaarder.

Spelverloop

A. Verdeel de kaarten met de rollen over de deelnemers.

Twee of drie deelnemers bespreken 2 rollen en komen overeen waar de drie pionnen horen te staan, welk formaat de pionnen moeten hebben (hoe groot is het aandeel t.a.v. de rol) en hoe ver ze van elkaar af staan (samenhang). Op deze manier wordt zichtbaar in welke mate de drie actoren de verschillende rollen vervullen of hoe dat idealiter zou moeten zijn.

B. De twee- of drietalen lichten plenair toe op basis van welke argumenten voor deze opstelling is gekozen. Naar aanleiding van het gesprek kan besloten worden de opstelling aan te passen.

C. De spelvaarder zorgt ervoor dat het gesprek zich richt op het doel.

D. De groep bepaalt waarover men in relatie tot het doel wil doorpraten. Waar willen we meer op inzoomen en met wie? Welke vragen staan dan centraal? Welke acties zijn nodig? Vergelijk desgewenst de profielen van alle actoren die in het partnerschap beschreven zijn met de opstelling en de opbrengst van het gesprek.

E. Hoe ziet het eruit als verbeteringen zijn doorgevoerd?

Vragen die de spelvaarder kan stellen, afhankelijk van het gestelde doel:

1. Welke actoren doen wat en waarom?
2. Komt wat je nu met elkaar bespreekt overeen met de huidige beschrijving van jouw profiel als opleider?
3. Hoe werken de actoren samen in relatie tot deze rol? Hoe verloopt de afstemming?
4. Klopt de opstelling met de afspraken die er in het partnerschap zijn gemaakt over de drie verschillende actoren en hun rollen? (Denk aan de taken en verantwoordelijkheden, ureninzet, professionaliseringsruimte)
5. De pionnen zijn op een bepaalde afstand van elkaar gezet. Waar staat die afstand voor?
6. Zou je de actoren in relatie tot de doelstelling anders verdelen over het leerlandschap? En welke van de zes rollen veranderen dan? Waar zit het verschil in?
7. Is de huidige inzet van de verschillende opleiders passend?
8. Zouden op basis van de huidige doelstellingen van het partnerschap wijzigingen doorgevoerd moeten worden in bijvoorbeeld de taken, inhoud of inzet van de actoren?

Theoretisch kader

Hieronder belichten we de belangrijkste kenmerken van de zes rollen van opleiders die betrokken zijn bij het Samen Opleiden (Lunenberg, Dengerink & Korthagen, 2013).

Leraar van leraren

De leraar van leraren onderwijst aanstaande leraren en past een specifieke opleidingsdidactiek toe.

Kenmerkend voor deze rol is de gelaagdheid, het zogenoemde 'tweede-orde-onderwijzen'. Dat wil zeggen dat lerarenopleiders én aanstaande leraren onderwijzen (de relatie opleider – aanstaande leraar) én hen leren hoe zij leerlingen kunnen onderwijzen (de relatie leraar – leerling). Dit tweede-orde-onderwijzen vereist een specifieke opleidingsdidactiek. Kenmerken daarvan zijn: een rolmodel zijn, het eigen pedagogisch handelen expliciteren, actief leren stimuleren en omgaan met opleidingsdidactische spanningen, zoals 'uitdagen versus veiligheid bieden' of 'het curriculum uitvoeren versus gebruikmaken van spontane leermogelijkheden'. Lerarenopleiders vatten hun rol als leraar van leraren verschillend op.

Begeleider/coach in de praktijk

De begeleider ondersteunt het leren en de ontwikkeling van de aanstaande leraar.

Centrale aspecten van deze rol zijn procesbegeleiding, studenten aanzetten tot kritische en onderbouwde reflectie en hen emotioneel ondersteunen, vooral bij het werken in de praktijk en in het bijzonder bij het lesgeven. Dat is niet gemakkelijk. Als begeleider zijn lerarenopleiders in staat tot luisteren, doorvragen, studenten aanzetten tot reflectie en discussie, verbinding maken met theoretische concepten en aandacht besteden aan probleemoplossing. Zij voorkomen dat zij teveel tips en adviezen geven op basis van hun eigen ervaringen.

Poortwachter

Als poortwachter bewaken lerarenopleiders de toegang tot het leraarsberoep en daarmee de onderwijskwaliteit.

Aanstaande leraren worden beoordeeld op basis van de wettelijke bekwaamheidseisen en de daarvan afgeleide eindkwalificaties van de opleidingen. In veel partnerschappen bouwen studenten tijdens de opleiding een portfolio op. Het summatieve doel van dit portfolio (beoordelen of de student de leerdoelen heeft behaald) conflicteert nogal eens met het formatieve doel (de student inzicht geven in zijn/haar ontwikkeling en waar nodig bijsturen). Het risico bestaat dat de beoordeling teveel is gericht op het 'afvinken' van bekwaamheden. Dat staat het leren van studenten en de reflectie op de eigen ontwikkeling in de weg.

Bruggenbouwer/'boundary crosser'

Als bruggenbouwer speelt de lerarenopleider een rol in het verbinden van verschillende werelden.

Dit kan de werelden betreffen van theorie en praktijk, van vakinhoud en beroep, van het leren in de opleiding en het leren in de school, et cetera. Er is de afgelopen jaren ook steeds meer aandacht gekomen voor de verbinding tussen de wereld tijdens de opleiding en de wereld na de opleiding. Bruggenbouwers spelen een belangrijke rol in het verbinden van de verschillende fasen van de (leer)loopbaan van de leraar.

De lerarenopleider zoekt afstemming tussen opleiders en anderen die vanuit verschillende contexten zijn betrokken bij het Samen Opleiden, zoals schoolleiders van de verschillende partnerscholen. Als bruggenbouwers stimuleren en begeleiden lerarenopleiders de samenwerking in een partnerschap. Zij creëren ruimte om gezamenlijk overeenstemming te vinden over onder meer de uitgangspunten en doelen van de samenwerking, hoe aan te sluiten bij de behoeften van de betrokkenen en over de inzet van middelen. Akkerman & Bruining (2016) deden onderzoek naar boundary crossing en de gelaagde rol van bruggenbouwers in opleidingscholen. Als boundary crossers gaan lerarenopleiders de dialoog aan met collega's en leidinggevenden in andere contexten om samen tot hybride oplossingen te komen. Ook het omgaan met diversiteit en het begeleiden en onderhouden van

professionele leer- en onderzoeksgemeenschappen hebben meer aandacht gekregen.

Ontwikkelaar

In de rol van de ontwikkelaar wordt de lerarenopleider ingezet bij de doorontwikkeling van het opleidingsprogramma van het partnerschap.

De inzet is gericht op een rijk en samenhangend curriculum. Aspecten daarvan zijn:

- Materialen ontwikkelen.
- Didactische aanpak ontwikkelen.
- (Externe) leeruitkomsten vertalen naar uitvoering in de verschillende contexten.
- Nieuwe inzichten en ontwikkelingen in het onderwijs integreren.
- Alignment realiseren tussen eindkwalificaties, (inrichting van) modules en assessments.
- Evalueren en innoveren.
- Nadenken over pedagogische principes.

Onderzoeker

De lerarenopleider onderzoekt het eigen vakgebied, het leren van leraren of leerlingen of de eigen opleidingspraktijk.

Volgens Lunenberg et al. (2013) is de rol van onderzoeker voor veel lerarenopleiders niet vanzelfsprekend. Opleiders die wel vinden dat onderzoek deel uitmaakt van hun werk, vullen die rol verschillend in. Tack & Vanderlinde (2014) onderscheiden de *enquiring teacher educator*, de *wellread teacher educator* en de *teacher educator-researcher*. Het gaat in deze typologieën om een glijdende schaal van reflecteren op de eigen opleidingspraktijk en sporadisch gebruikmaken van bestaande onderzoeksliteratuur tot actief onderzoek uitvoeren en publiceren in wetenschappelijke tijdschriften. Daarnaast zijn er lerarenopleiders die studenten begeleiden bij hun onderzoek.

Bronnen

Akkerman, S., & Bruining, T. (2016). Multilevel Boundary Crossing in a Professional Development School Partnership. *Journal of the Learning Sciences* 1-45.

Lunenberg, M. L., Dengerink, J., & Korthagen, F. A. J. (2013). *Het beroep van lerarenopleider. Professionele rollen, professioneel handelen en professionele ontwikkeling van lerarenopleiders: Reviewstudie in opdracht van NWO/PROO*. Onderwijscentrum VU.

Snoek, M., Kools, Q., & Walraven, A. (2016). Vraagstukken bij het opleiden van leraren. In: J. Dengerink, J. & M. Snoek (red). *De context van het opleiden van leraren. VELON Kennisbasis, katern 2*. Eindhoven: VELON (pp.39-50).

Tack, H., & Vanderlinde, R. (2014). Praktijkgericht onderzoek in de Vlaamse geïntegreerde lerarenopleidingen: een casestudie onderzoek. *VELOV-Conferentie, Woensdag 26 Maart 2014*, 42-43. Mechelen: Thomas More. Campus De Vest ; Vereniging Lerarenopleiders Vlaanderen (VELOV)

Bijlage 1 | Praktijkvoorbeelden per actor

De drie actoren (werkplekbegeleider, schoolopleider, instituutsopleider) kunnen in het partnerschap op verschillende manieren worden ingezet bij het werken aan doelstellingen, ontwikkelingen of ambities. Een aantal voorbeelden:

1. Schoolopleider en ontwikkelaar

Alle of enkele schoolopleiders zijn lid van het ontwikkelteam van het partnerschap. Samen met docenten van de instituten werken zij aan een samenhangend curriculum. Zij geven in samenwerking met de instituutsopleiders en de studenten de leeruitkomsten vorm in opleidingstrajecten.

2. Werkplekbegeleider en onderzoeker

De werkplekbegeleiders begeleiden de studenten bij hun praktijkonderzoek en richten zich daarbij op hun onderzoekend vermogen. De werkplekbegeleiders worden op hun beurt begeleid en ondersteund door een lid van een lectoraat/onderzoekscoördinator. In het kader van professionalisering komen de werkplekbegeleiders samen met een onderzoekscoördinator/lid van het lectoraat bij elkaar. Een andere uiting van de werkplekbegeleider als onderzoeker is als deze actor de eigen praktijk onderzoekt.

3. Instituutsopleider en bruggenbouwer

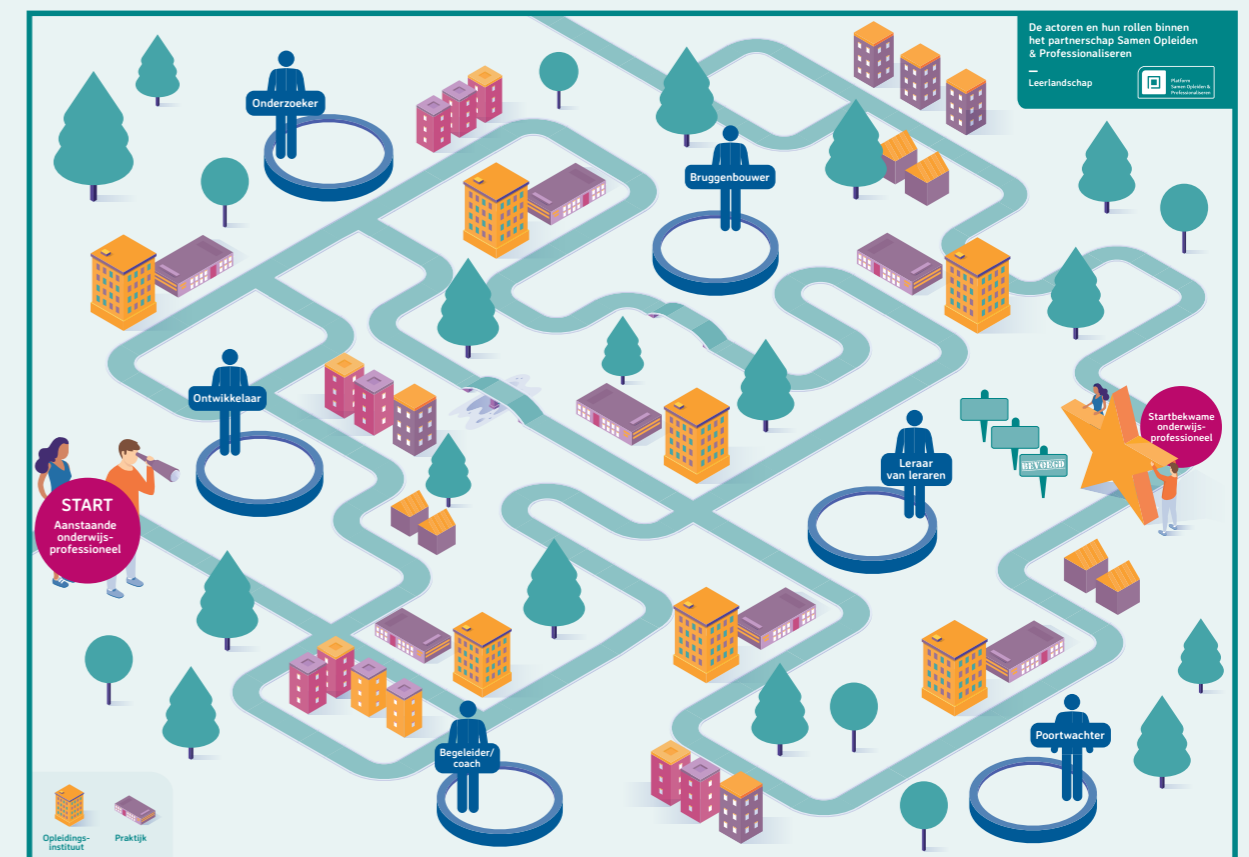
Instituutsopleiders maken deel uit van werkgroepen waarin ontwikkelingen, zoals Interprofessioneel Samen Opleiden, vormgegeven worden. Hierin trekken ze samen op met de bovenschoolse opleider en de bestuurder.

4. Schoolopleider en poortwachter

De schoolopleider begeleidt de werkplekbegeleider bij een advies over de beoordeling van studenten en draagt bij aan de eindbeoordelingen samen met de instituutsopleiders. Daarnaast maakt de schoolopleider deel uit van het kernteam van het partnerschap, ontwikkelt de beoordelingssystematiek en neemt andere lerarenopleiders hierin mee. De schoolopleider beslist mee in de beoordeling.

Bijlage 2 | Rollen van lerarenopleiders

- Leraar van leraren
- Begeleider/coach in de praktijk
- Poortwachter
- Bruggenbouwer/'boundary crosser'
- Ontwikkelaar
- Onderzoeker

Leraar van leraren

De leraar van leraren onderwijst aanstaande leraren en past een specifieke opleidingsdidactiek toe.

Kenmerkend voor deze rol is de gelaagdheid, het zogenoemde 'tweede-orde-onderwijzen'. Dat wil zeggen dat lerarenopleiders én aanstaande leraren onderwijzen (de relatie opleider – aanstaande leraar) én hen leren hoe zij leerlingen kunnen onderwijzen (de relatie leraar – leerling). Dit tweede-orde-onderwijzen vereist een specifieke opleidingsdidactiek. Kenmerken daarvan zijn: een rolmodel zijn, het eigen pedagogisch handelen expliciteren, actief leren stimuleren en omgaan met opleidingsdidactische spanningen, zoals 'uitdagen versus veiligheid bieden' of 'het curriculum uitvoeren versus gebruikmaken van spontane leermogelijkheden'. Lerarenopleiders vatten hun rol als leraar van leraren verschillend op.

Begeleider/coach in de praktijk

De begeleider ondersteunt het leren en de ontwikkeling van de aanstaande leraar.

Centrale aspecten van deze rol zijn procesbegeleiding, studenten aanzetten tot kritische en onderbouwde reflectie en hen emotioneel ondersteunen, vooral bij het werken in de praktijk en in het bijzonder bij het lesgeven. Dat is niet gemakkelijk. Als begeleider zijn lerarenopleiders in staat tot luisteren, doorvragen, studenten aanzetten tot reflectie en discussie, verbinding maken met theoretische concepten en aandacht besteden aan probleemoplossing. Zij voorkomen dat zij teveel tips en adviezen geven op basis van hun eigen ervaringen.

Poortwachter

Als poortwachter bewaken lerarenopleiders de toegang tot het leraarsberoep en daarmee de onderwijskwaliteit.

Aanstaande leraren worden beoordeeld op basis van de wettelijke bekwaamheidseisen en de daarvan afgeleide eindkwalificaties van de opleidingen. In veel partnerschappen bouwen studenten tijdens de opleiding een portfolio op. Het summatieve doel van dit portfolio (beoordelen of de student de leerdoelen heeft behaald) conflicteert nogal eens met het formatieve doel (de student inzicht geven in zijn/haar ontwikkeling en waar nodig bijsturen). Het risico bestaat dat de beoordeling teveel is gericht op het 'afvinken' van bekwaamheden. Dat staat het leren van studenten en de reflectie op de eigen ontwikkeling in de weg.

Bruggenbouwer/'boundary crosser'

Als bruggenbouwer speelt de lerarenopleider een rol in het verbinden van verschillende werelden.

Dit kan de werelden betreffen van theorie en praktijk, van vakinhoud en beroep, van het leren in de opleiding en het leren in de school, et cetera. Er is de afgelopen jaren ook steeds meer aandacht gekomen voor de verbinding tussen de wereld tijdens de opleiding en de wereld na de opleiding. Bruggenbouwers spelen een belangrijke rol in het verbinden van de verschillende fasen van de (leer)loopbaan van de leraar.

De lerarenopleider zoekt afstemming tussen opleiders en anderen die vanuit verschillende contexten zijn betrokken bij het Samen Opleiden, zoals schoolleiders van de verschillende partnerscholen. Als bruggenbouwers stimuleren en begeleiden lerarenopleiders de samenwerking in een partnerschap. Zij creëren ruimte om gezamenlijk overeenstemming te vinden over onder meer de uitgangspunten en doelen van de samenwerking, hoe aan te sluiten bij de behoeften van de betrokkenen en over de inzet van middelen.

Akkerman & Bruining (2016) deden onderzoek naar boundary crossing en de gelaagde rol van bruggenbouwers in opleidingsscholen. Als boundary crossers gaan lerarenopleiders de dialoog aan met collega's en leidinggevenden in andere contexten om samen tot hybride oplossingen te komen. Ook het omgaan met diversiteit en het begeleiden en onderhouden van professionele leer- en onderzoeksgemeenschappen hebben meer aandacht gekregen.

Ontwikkelaar

In de rol van de ontwikkelaar wordt de lerarenopleider ingezet bij de doorontwikkeling van het opleidingsprogramma van het partnerschap.

De inzet is gericht op een rijk en samenhangend curriculum. Aspecten daarvan zijn:

- Materialen ontwikkelen.
- Didactische aanpak ontwikkelen.
- (Externe) leeruitkomsten vertalen naar uitvoering in de verschillende contexten.
- Nieuwe inzichten en ontwikkelingen in het onderwijs integreren.
- Alignment realiseren tussen eindkwalificaties, (inrichting van) modules en assessments.
- Evalueren en innoveren.
- Nadenken over pedagogische principes.

Onderzoeker

De lerarenopleider onderzoekt het eigen vakgebied, het leren van leraren of leerlingen of de eigen opleidingspraktijk.

Volgens Lunenberg et al. (2013) is de rol van onderzoeker voor veel lerarenopleiders niet vanzelfsprekend. Opleiders die wel vinden dat onderzoek deel uitmaakt van hun werk, vullen die rol verschillend in. Tack & Vanderlinde (2014) onderscheiden de *enquiring teacher educator*, de *wellread teacher educator* en de *teacher educator-researcher*. Het gaat in deze typologieën om een glijdende schaal van reflecteren op de eigen opleidingspraktijk en sporadisch gebruikmaken van bestaande onderzoeksliteratuur tot actief onderzoek uitvoeren en publiceren in wetenschappelijke tijdschriften. Daarnaast zijn er lerarenopleiders die studenten begeleiden bij hun onderzoek.

Platform Samen Opleiden & Professionaliseren

Binnen het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren bundelen schoolbesturen, scholen en lerarenopleidingen hun krachten om samen een duurzame inrichting van opleiding én professionalisering voor (aanstaande) leraren te realiseren. Het Platform zet zich in voor versterking van de samenwerking tussen besturen, scholen en lerarenopleidingen in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs rond dit thema.

Meer informatie

Voor al je vragen over Samen Opleiden en Professionaliseren kan je terecht bij:

www.platformsamenopleiden.nl

Colofon

Auteurs: Maarten Haalboom, OmZin en Janet Bootsma, Platform Samen Opleiden & Professionaliseren / Eindredactie: Elise Schouten Tekstbureau

Vormgeving: Studio DailyDaisy / Foto's: Maarten Haalboom, OmZin en Mirella Verspiek, Platform Samen Opleiden & Professionaliseren

Datum: mei 2024

www.platformsamenopleiden.nl

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren is een initiatief van de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, VH en UNL